

59

Vsebina 5. številke :

<i>Triloga 6</i>	
A. M. Sarajevó: <i>Odputo okno</i> -----	81.
A. M. Sarajevó: <i>Profesor Libert</i> -----	81.
Ju. Borkov: <i>Loya</i> -----	87.
Kudinski: <i>Studentovske bolesi I Ceste (dalje)</i> 87.	
N. K. Celje: <i>Zvečer</i> -----	90.
J. S. Belantrajna: <i>Zasranjal pem</i> -----	90.
Edvard Kocbek: <i>V pomladi</i> -----	91.
N.: <i>Sestra in brat</i> -----	96.

Razgladi.

<i>Veselo svahtilo</i> -----	97.
A. P. R. <i>Kritika naših društev.</i> -----	97.
<i>Epizode pišejo</i> -----	99.
<i>Quatuor</i> -----	100.
Zafornik Gregor: <i>Burja (kompozicija)</i> -----	101.

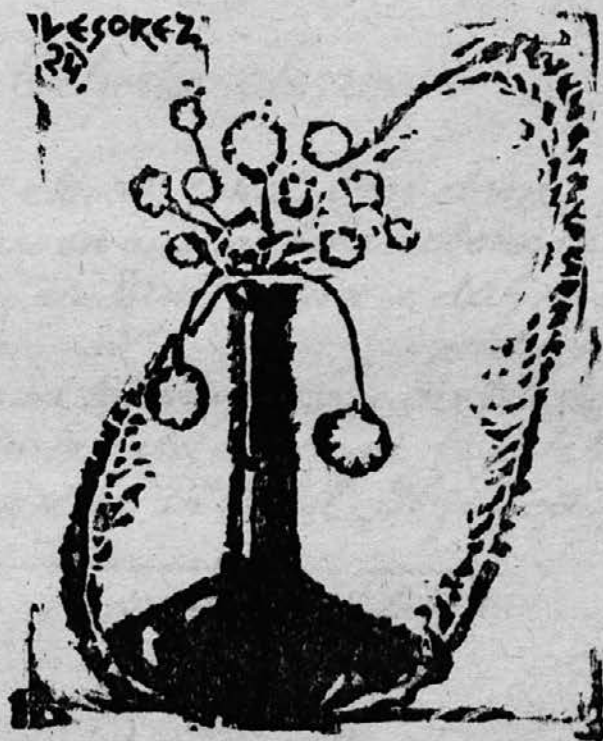
Literarni list "Svahtni ognji" izdaja kat.
dijakstvo v Mariboru.

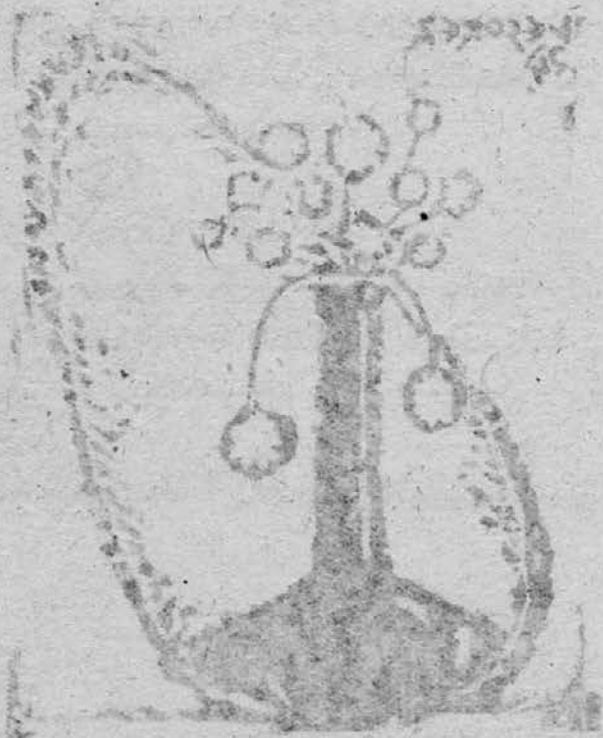
Tiska ga litografija in kamenotiskarna
Leo Štamč, Maribor, splavaraska ulica 8 (Vojašniškata).

Tosrmerna številka stane za dijake Din 3.-
za vse druge Din 5.- (po pošti vsi 50 fl. več) celo letna
naročnina znaša za dijake Din 25.-, za vse druge Din 40.-

Za Svahtarje: Edvard Kocbek, Maribor, Glavnit. 7.
Zrednik: Tone Kobil, Maribor, Korosčeva ul. 12.

Zpravnik: M. Wraber, Maribor, Slomškov trg 18. / II.

SUROVINA krat prilog. 26/2 - 26 5/4 16 1/2

literarno glasilo št. 5. marib. kat. dijaštra.

A. M. Sarajevu: Odprto okno.

Šel je človek iskat svoj dom.
Šel je skori vas in tam ni bila nobena hiša njegov dom.
Šel je na polje, na širno, in tam je daljno obzorje utonilo
pred njim in izgubilo.
Misli je, da je na koncu in se je orel: tudi vasi ni bilo več.
Potem je šel in je našel drugega, ki je bil ubog in je blodil.
Prijel ga je za roko in dejal: "Pojdiva skupaj!"

Ali ništa bila večeraj večer, ni tebi?

A. M. Sarajevu: Profesor Libert.

Imel je nekaj denarja. Saj je bil trka sarava, da ni nikoli
zapravljal in je imel vedno denar, če je bilo treba podariti ali posoditi.
Prej se ni nikoli pomisljal, če se je kdo obrnil nanj, pomagati je s tem
kar mu je ostalo, ker je bil previden in je nase rabil, silno malo. Odtrgal
sece, odprl svoj dom.

Šel je naprej in v svoje samotno stanovanje
— najel je novo — živel sam sebi in svojim mislim: kar si o
gibal ljudi.
Edino hišni gospodar ga je imel rad, ker je bil vsekakor

in trčno plačeval stanovanje.

V prvem nadstropju je stanoval tudi nekdo drugi. Bil je to neki črn človek italijanskega tipa; imel je hude oči in jasn sem, serga bal. Dignil sem se mu, če je le bilo mogoče. Prišel je pred kratkim in je bil eden onih prehodnih in kratkotrajnih najemnikov, ki kar naenkrat pridejo, ker noč pa jaginejo; ponajvečkrat ne plačajo stanovanja ali pa kaj odnesejo. Moral je biti precej izobražen, vsaj v življenjski praksi. Pa tudi, sicer je bil človek bistev in sijajnih duševnih zmognosti. Tako je mogel vse te darove tako v alo obrniti, ne razumem.

Ta je, kakor hijena kri, zavohal pri njem denar. Začel se mu je bličati in od tedaj sem ga večkrat videl v njegovi družbi; hodil je izključno z njim. Kolikor sem mogel videti, se je popolnoma vživljal v položaj in v dušo pamotarca. Tolažil ga je in karal najiskrenejšo doživeto počutje.

Potem ga je prosil za denar in ga je dobival. Profesor mu je menda rekel, da je spomak in mu posojal, dokler je kaj imel.

To je trajalo kakih pet tednov. Ni so vedeli, kako zvitih Sah izrablja pamotarja in da mu ne misli nikoli vrniti izposojenega denarja. Spudje so pri takih prilikah radi precej rezervirani in tudi na to javno krivico, ki se je imela zgoditi, so gledali z mešanimi čustvi. Korda so mu privoščili, korda so se mu bali povedati, najbrž pa se niso hoteli vmešavati v to čisto zasebno zadevo. Kaj jih je brigalo: pridejo govorice, pridejo sitnosti. Jaz edini sem trpel, a nisem se mogel odločiti, da bi ga opozoril. Ždelo se je, da sem trpel mesto njega, ker kolikor kratkoli sem ga videl samega na hodniku, se mi je v otiškem miru smehljaj oblag. Nadar je opazil, da ga gledam, se je hitro zasmil, kakor človek, ki se boji, da ga je kdo zasacil pri prepovedanem dejanju. Ravno tiste dni sem se temeljito izpreobrnil in tako me je z neodoljivo silo vlekló k ljudem, ki imajo tihe in molčeče duše, da bi jih sproanaval in dvigal njihove blsere; hotel sem s tem popraviti krivico, ki sem jim jo stlel, do tedaj. Prvi bi bil profesor iz prvega nadstropja; vedno bolj sem krepenel po tem, da odgrnem gasor, ki je bil skrivnost tistega smehljaja, pol naivnega, pol parihanega. Kolikokrat sem že hotel k njemu, a bal sem se tega človeka in se nisem upal! Odlašal sem, kakor odlašata kmečka punčka-solarica pred vrati kaplanovega stanovanja, kamor jo je kdo poslal in se ne more odločiti, da bi potrkala in vstopila. Tako sem oklevljal in zdvajal nad svojo odločnostjo, da bi sploh kdaj bil z njim skupaj.

menda samo zato in tem bolj, da sem se pomeje moral tem bolj smejati svoji neumni plahosti in si jo očitati.

Zdelo se mi je, da se celo on razmišlja svojo ozkosačnosti. No bi imel le majhen povod!

Neko soboto večer je oddelkisti Lah in niga bilo več na zaj. Jagnil je kakor je pri takih navada. Stranke so vedele celo povedati, da je pravila Zibertova mlada, nečakinja, da mu je zapustil pismo, ki ga pamikomur noče pokazati. Le smeje se kar naprej tako samozadovoljno, kakor otrok, sploh tako čudno. Bali so se zanj.

Zvedel sem tudi jak in bliskoma mi je širnilo skozi misli:

"Glej, povod, da grem k njemu! Daj imam še več, celo dolžnost, da ga običem v tej nesreči in celo lepo se bo videlo. Ugajal sem se sam sebi v tej vlogi tolarilca, močnega in dobrega človeka - mladega človeka.

Štekel sem po stopnicah, starih in tujih. Kolikokrat sem se prej že plaril oprezno po njih, da bi me kdo ne slisal in vprašal, kaj želim: morda celo pam profesor. Pri tej misli, so se mi vedno ječiti laje in vroče mi je šlo po potni koži. Čudno se mi zdi sedaj kako da topol nisem padel. kajti drugače sem še precej neroden v hoji po tujih in še mračnih stopnicah. Na hodniku, stopim celo v kotaropali na luknjo, tudi se z nosom zaletim v moke sidrali na zrokavom obrisem, apno s stene. Dog ve, kdaj bo to boljše, jaz ne vem.

Tokrat sem srečno pretekel dvojne stopnice - nikoli prej nisem prišel dalje, ko do vrha prvih, idolja, kjer v pošteni poltemi seveda stoji štiro stojalo iz pušpanuna in v njem neka čudna rastlina, ki naj bi predstavljala menda, kako eksotično rožo; ta pa sploh ne kaže in torej ničesar ne predstavlja. V podobnem temnem kotu vseh drugih stopnic so vrata; komaj sem jih našel v temi, pa tudi drugače bi jih težko, ker nimajo vizitke. (Vprašujo ki ne spada pravno sem, pa je silno varno: Ali zato dajo ljudje tiskati tiste kartonaste stvari, da jih potem z žeblički pritiskajo na vrata in je to potem predstavljajo z njihimi?) Odgovori, ciciban!

Tokrat sem. Od znotraj se je oglasil iznenaden in zategujen glas: "M-m-m-ja..." Kiplil sem si še vedno plari profesor. Sunkoma in hrupno sem vstopil. Prišel sem bilo v poltemno sobo in on je stal pred menoj. Tako sem bil takrat tako pogumen, mi je uganka; morda tisti trenutek nisem na profesorsko vs,

bo niti mislil, verjetno je pa tudi, da sem bil v svesti, da prihajam v uradni misiji in da imam vstop prost, oziroma, da mu prihajam iz karit, so žalje, da mi mora biti torej še hvaličen.

On se je smehljajal z onim smehljajem, kakor sem ga tolikokrat videl na hodniku. Kakor se mi je v prvem vznemirjanju ob besedah gospodinje: "Pav se mu zgodi, norcu. bo vedel vsakomur zaupati!" jaz delo, da bi šel in pristal črnega Laha in s, največjo naslado naslado in zadoščanjem ubil, tako sem zdaj onemel ob tem, otroškem smehljaju. "Kako se more še tako smehljati?"

Moral je opaziti moje začudenje; kajti še bolj se je smehljajal in je še bolj zadovoljen je bil za smehljaj. Cudil sem se vedno bolj: "Vem, zakaj ste prišli. Mogoče - imam ta utis - se bo da lozvaui govoriti o tem."

Stedla wa, k veliki mizi predi sobe, ki je bila v svoji temotnosti pol tajnostna, pol dolgočasna. Potem mi je pravil. - Jaz pa sem vedno šep, odpiral oči in vedno nižje sem sklanjal čelo. Kako malo sem poznal take ljudi in koliko krivice sem jim delal! Tihi so bili vedno in niso govorili, kmetje, ki kapirajo svojo bolelost v svoje duše v molku sami zase tipijo, ker so preponosni ali preplahi, da bi ljudem kazali svojo bol in radost. In jaz sem mislil, da spredo skozi življenje in ničesar ne čutijo, da niso ničesar prečepeli in ničesar složiveli! A so živeli ravno tako življenje, ko mi. Ko je začel govoriti o Lahu, sem pozorno dvignil oči in, čele sedaj sem natanko videl: njegov nasmehek je bil pa blizu, čisto drugačen ko spodaj z dvorišča. To mi bila ona mučeniška vdanost v njem: bil je ves jasen, prozoren in pamoza-resten (tako gleda poveljnik, ki je dobro preradunal načrt in si je v svesti zmage.)

Taj sem ose videl: kako me oni pleni in niti trenotek ne misli na povrnitev, kako so se vsiti v hiši omejali moji otroški zaupnosti, ki je imela biti rendar temeljito goljufana; najbolj pa sem videl vake bolesto stajze in vasi boj - in vašo bjažljivo plahost (raonolak sem jaz v svoji mladosti!) Toda nekaj drugega je bilo. V teh letih pamote in pargrebanja po uganki mojega instuph pre je v meni zorela čisto nova in morda in morda celo čudna misel: Ti pam pi zakrivil svoj neuprek v človeški, drugbi s svojim večnim neraupanjem in neprestanum pretehtavanjem vsake besede in vsakega dejanja. To je bila tvoja krivda, da se jim nisi brez pojno in brez vseh varnostnih sredstev udal v popol-

ni zaupnosti!"

In ravno tedaj je dozorela ta misel, ko je prišel, oni sem stanoval. Nudila se mi je dobra prilika in takoj sem pklenuil imeniten eksperiment, zanimiv in dober. Najprej sem hotel samo zaupljivo obljubo dobiti, da s stidnimi prošnjami za posojilo mi je prišel sam nasproti in povečal obravnost mojih načrtov in jih podčrtal; s tem pač, da je dal moji zvičajni poskušnji konkretno lice, kar je, silno važno: radi vpliva namreč, ki je pri realni podlogi, dosti večji. In tako se je med nama začel boj ne žirije in smrti. Vsa kemu njegovemu hinavskemu poskusu sem postavil nasproti najbolj otroško zaupljivost. Postleno sem se trudil, da bi to ravnanje stopnjeval se vedno bolj in bolj, vzporedno z njegovim stopnjevanjem; mučil sem se, da ne bi pokazal niti sence misli ali razpumnosti, da bi on videl, da ga razumem in da bi mogel vsak udarec parirati. Terko je tako delo, ki moral sem ga doživeti: nič se nisem branil. In leženo sem ga z napori oreh sil zlomil.

Moral sem ga pogledati silno začuden, kajti nadaljeval je: „Korda se verjameš? — Prosim!“ Pokaral mi je nismo malo iz pomeckarino in po robih umazano, ki ga je imel, kakor kak mlad zagubljenec skrbno spravljenege, v notranjem zepu starega fraka. Zmagoslavno pa vendar oferno, in boječ se, da bi ga kdo videl pri tem, mi je z dolginim prstom naznačil: „Argovsko stib picer na oglate pike:“ Sedaj sem tu in sem si poiskal službo, ne bojte, vse dobite povrnjeno; vrelab bom in če bom moral tropeti tudi po manjkanje. Nadar bom imel denar zbran, pridem in vas sam prosim odpuščanja.“

Trgubil sem rso orientacijo. On pa se je radostno in razposajeno smejal in triumfiral: „Ta sem ga! Vendar sem ga premagal! Ta se, neko zaprtuzega sem. Oni stari strateg in večni mrdar je mislil napraviti dragoceno tombolo; pa ni ne pravega naletel. Lov sama mu je tiho in tako, da ni niti čutil in znabiti celo mislil, da se vedno bolj zapleta, — mu je preregala mreže, ki zdaj menda spletk ne bodo več za rabo. Najbrž je omislil, da si s tem, da me pušči še nekaj časa notri, efekt se samo bolj zagigura. Pa se ne bo on paral z mojo dušo, če zdajne, pozneje tudi nikoli ne!“

Smejale se je kakor otrok in razposajeno plaskal: „Kar vidim ga, kako so se mu od razočaranja razlegnile žilve si poeste občutiti, potem pa se se mu v čustvu premejanec povsile!“

„Saj gre, saj gre, celo bože ko sem si mislil.“ Meni, 22

sicer niso povesele celusti, pač pa misli in vespijan sem prišel do
mrti.

Tudi naslednj ^{dni} nisem našel v tem nenadnem kaosu. Po-
tem pa je nekega dne prišel Lah. Živela je hiša. Bogov zakaj
so se tako razgibali ljudje; tako škodoželjni menda vendar
niso, toliko ožbrčeni tudi ne nad Lahovim činom. Je, do tedaj
mi je večasih bilo, da bi se smejal, in edino vera, sredna in čiva
vera starega profesorja, mi ni dala tega, in sem čakal. Sedaj
pa se je izpolnilo: ves drug človek je bil Lah. Globoko rči je imel,
kakor da se je pravkar dvignil z zevnice mlečnat zastonj, lesen
ali steklen, imel sem tudi utis, da je nekako plah, boječ in za-
misljen, kakor je to pri človeku, ki je bil menadoma od nekoga
vidjega, vsemogočnega in silnejšega, premagan. Spomnil sem
se na starega, pravlega.

Dasi sem bil že znanec in stalen gost pri profesorju,
sem vendar hotel vzbuditi videz slučajnega poseta, ko sem pri
prijetju Laha šel k njemu. Videl sem Laha in govorili smo.

Kavradil sem se sfere in družbe in postal za svojo
mladost že skoro predomač. Prej ko sem obel, sem se obrnil k
črnemu: "Pa kako se je to zgodilo."

Tako drzno in vsiljivo vprašanje, da bi moralo od-
bijati in izgovati odpor.

Kmalu se je zvrnil in ni takoj odgovoril. Potem pa
morda je v sebi podal zadnji predsodek o zaupnosti! — me
je pogledal: "Ali bi vi mogli biti v obraz otroka, ki se noče ali
pa ne more braniti? Iskal sem vedno ljudi, pri katerih bi na-
letel na odpor in s katerimi bi se mogel bojevati. Nisem mislil,
da najdem takega človeka; ta me je čisto razorožil."

Govoril je kakor da mu je žal po prejšnjem žiriferju
boju in tekmi. Vendar mu je žarel obraz.

Da bi me je bolj pritegnil v svoje stauje, je še intenziv-
no ponovil: "Ali bi vi mogli tako?"

Nisem odgovoril; mislil sem na to, kaj bo še z me-
noj, ko imam jako neumno plabe oči.

Fr. Borkov

Lora.

Mešii me žučljena! Ne pozabi na moj življenja.
 Svojim stevom oddaljuješ naprej. No mi odprco
 nebo v svoje srce, se znamenim z diščini spominim na rože.
 Zakleni me vanj. Sad življenja zori kakor žito za žetev.
 Ptice umolknejo, zvezde utonejo ali ljuberen v kelika.
 Nkoli se mi bilo tvoje srce v mojem, nkoli moje ob tvojem.

In mladost

obide čez plonokoščeni most-

v dolino solz

tvoj vrc bo stal v podnožju prazen

O, smeje se, moje hrepenenje.

Ludinjaki.

Studentovske bolesti.

Predigra: Ceste. (Galje.)

Kaj rodi materina solza in njena visoka ljuberen? Kaj rodi
 materina trda beseda, trsa od pesti in kamra? Vasih zahrepeni otrok,
 da bi ga objela njena roka, samo včasih zasanja v prepovedanih
 mislih v nadogled pomladnega izvora in nečino pradi njegova muka
 v prah; on pozablja na iskrene besede ki jih še nikdar ni občutil in v
 sanjah, ki se jih ne zaveda, umira plodu in hrepenenju. No se ni ži-
 vel, ga je ona proklinjala. In tisto noč jo je vrgel v obraz počitek, ki
 ga ona ne razumeva. Mož pa ji je dal ima: vlačuga.

Ne boli je ta čudni izraz; kajti bolj čudno je, če se onje oč-
 sku nazaj grenek počitek, ki ne boli in ne prandi. Morda je ostre-
 la tisto trenotek, morda ni trenila z očmi. Tudi njeno lice se ni na-
 gubalo, oči se niso zaklenile. In to je jezilo plonea, ki je pričako-
 val ognja in ženskih solz. Kaj ima? Kup otrok, ki se terejo obmjezo-
 vi nedostopnosti, kup blesta, po katerem stopa in ga septa.

Nisli so neiskrene in pijanske. Ne da bi mislil na to gro-
 zote, v katere se mora duša uživeti in katere mora pretehtati. Ki jih
 ne opazi smelo mimoidoče sko, nadaljuje noga korak v bherplodnost
 ki tici v plusah vseh, ki se prodajajo. To je žalostno poglavje bitja, ki

hipno xmaguje, pa naradnje pada in pade brez biosih misli in pominoov. Sence so, ki jih je rodila noč trepenenja in poslednje kletve; krik matere in bolj žalosten kakor bedna ptar, ki jo gleda, psuje in xamčuje. Vsa žalost jere, in mladostnega greha je zastita, v pogledih pruča kletve, grešnice, ker je zapila sladkosti pred poroko z možem, ki ga ni nikdar ljubila in spoštovala v svoji nizkosti.

Tretji clovek je oče, ki se ne zmeni za svoje meso in mu dopušča padanje, katerega pusti padati na ulicah in trgih. Mrk je in osoren, nosi s seboj kamen trpljenja, in jere na njo prokleta, hodi donos, zmerja keno, z očmi osvirka svoja otroka, ki se ga najboljše ne bojita, potem pa stopi v poročno sobo, se nasloni na okno in študira delarske misli. Borda gleda na posedove otroke, ki se igrajo na cesti, morda hitijo njegova premljenja k zopetnemu prenovljenju. Tajni poti, ni pravega kopnenja!

Leri v posteljo, nesrečni starec, vzji preko sebe tdo in seško odejo, zarij se v plamo obrax in jokaj! Kako daleč - tam nekje za gborami - je doba prvega prebitkega spoznanja. Jde lan je njegov obrax, trd nezproten, vsaka poteza na njem je kakor izklesana v moč in hotenje, vse je naravno - kakor trda skajja; toda pod to ledino spi črna kača, ki grize in zastuplja kiti v meso, ki ga ugonablja.

Jakaj je tudi on prekoracil prvo silo fantovstva, da se mu je zgodila noč brez ločitve in trditih pesti? Koncem ceste raste veliko drevo, za drevsom stoji zakajena kočica. V koči prebiva mati s hčerjo in sinom, v koči biva oče, ki molči. Obstojim na križcu. Poznam ljudi ki usuznjujejo v tej podolini svoja borna telesa: lepo hčer, ki je zares lepa, s kosatimi gudmi, bistro skrofo glavo s xuinu očmi, vitkih nozic; njenega brata, ki je pokvečen neumen, nekoliko starejši; mater, malo ženšče, ki je svela in strasna s svojo kretijo, z brezobnimi čeljustmi in s puhimi pokami. On mož je brezbižen, bedast clovek, ki samo premdjuje in pleje nekdanje dneve, ter proklanja novi zari in nove smeri. On je tretji clovek, kajti njegova dva otroka, mlada v letih, plaže prodajalca svojih teles, ki ju nosita pa ulico in cesto.

Fant išče ženok, drugih propadajocih hčera greha, ona pa temnih pohotnežer in brezstivnih zapehrocev. Sin je že lekal in v svoji boleznj prokljnjal te dneve, pa je prišel po dveh mesicih donov in zopet prišel isto življenju. Vlak večer hodi k ženokampu blizino, kjer se zabava do ranega jutra in vifaja veszleten in

upalih oči domov v svojo nagoto, kjer premišljuje o grehu, kateri ga ješ ne tiči v prsah in v duši, ki jo je prodal. Zbog njemu je vtisnilo drugi pečat: živčno je bolan in kardar znori, pretepa svoj slabo mater, ki mu je dala pečat prve dobe. Ni za delo, ne pozna društvenega veselja, sam zase živi s svojo temno mislijo, s kletvijo na ustih gre skozi okno kakor na veke zaprt obsojenec.

In deklet: Tudi za njo hoti čas, ko bo morala leči v bolniško posteljo k sestram, njej enakim, ter trpeti za zloto svojih slabih potov in preinega poželenja. Lepa je, vsak mimoidec se obrača ter jo ogleduje, občuduje v mislih lepo telo in grudi, ki se dvigajo in padajo kakor valovi daljne reke. Dstavlja se na cestah kjer jo pričakujejo, njenemu bratu podobni ljudje, ki jo vlačijo v beznice ter ondi napajajo z žganjem, ki jo objemajo in poljubujejo, ki stiskajo roki in kolena, ki jo nazadnje v temi in nepričakovanju umirajo. In ona ljubi se večere kopneče čaka noči in oblakov; ogleduje se s strahom v oči v ogledalu, meri svoje lepe gobli, kovane rube v navidezni slikah in molči. Vse ji je kakor en sam premetek hotenja.

Stojim ob drevesu in čakam glasov iz teme, da bi jih vlovil v mikrofon, stanim v nemo kričeco hiso pred seboj, da bi videl one, ki bodo gasli in padli: Ni jih. Tam se vrata odpro odpro in zapro mimo hiti zavrženi in protani početov sin brez pozdrave in kričije, brez pogleda name in zbeži v temo, na cesto in v zloglasne hise k svojim ljubicam. Mimo nikoraka se ona z lahkim korakom ter prezirnom na motnicah, ki ga dobro opazujem v mesecini, ozre se v me in hiti dalje. Vem da si misli v temo hipu, da čakam njo v svoji zaljubljenosti. Toda tudi na mojem braku leži prezir.

Tako pravajo zvezde. Nikjer ni splega otroškega hrepenenja, ni tajinstvene večerne molitve, ni strune, ki žalosti prezirane in zavržene. Ali je zares poginelo seme opljene globe, ali se ni poročilo s notranjem vsakega odraslega davno spoznanje?

Nikoli nam, ko stojim na razpotju dveh cest, ki ju ne vidim ampak čutim v oddaljenosti, v razdirjanosti drugih, ki preštevajo zlobe kakor ničvredno zimsko jesen.

Ta je noč jasna noč. — (Dalje)

N. K. Celje

Lzečev

Ti še molil kdaj,
 ko je nastajal mrak -
 sam si stal v svoji sobi
 in gungaj po zvonili zvonovi
 mestnih cerkva Zdravomarijo...?

Sklenil si svoje roke,
 pritisnil jih k ustnam
 in v tihom molitvenju je ozvelo srce
 proti nebesni svodi
 - prave zvezke so se užigale na njem -
 in je bilo, ko da moliš
 v kristalni gotski katedrali

sam --
 in da angeli molijo s teboj.

J. S. Belar Krajina: -

Zaslanjal sem.

Zaslanjal sem v temo
 v pomladni noči

Zvenel je glas
 do svetlih las
 in čer
 do belih bregov
 v daljavo....

V tem petju narave
 sem iskal svojo daljino zvečer
 Bogov hje...

Evaus Kocbek

Spomladi.

(Z zapuščine nekoga večnega človeka)

Takrat je padel mrak v vro turo na zemljo. Ponoh so mu odpirali vrata, drugol se je uplašil iz zavese in legel na hodnik in prišel v človeške pote. Medo mi vedel, kaj je nastala na ulici oz. na nračina in kdaj je zaklicala poba po svetilki. Zgodilo se je tako, da so ljudje predi kupčaj in pogovori stmelj kakor kapi predi neme in gluhe puščavske noči. Glavna govornica je padla v skelec Popet, ki je de bolj seil, nce.

Va jigu je nebo pokazalo izja ozadja temne skladove oblakov. Sneg se je pod pritiskom težkega ozračja začel topiti. Lani parki so križali sniha in zamrlo blato. Llica je postala prazna. Človek se je skril v sobi za prižge svetilke. Tu je ni. Zauhtel je lenobo, da niti ostati ni mogel.

Človek je videl skozi okno v komaj slinnem vzduhu jokati drevesa, ko je sel skozi mitvo vejovje južni veter in buvil mllice. Preje se je pripogibalo in se vilo od bolesti. Utervalčni glasovi narave v pritrjenem golku. V mitvi lenobi smo se zganili in vedeli: Edina plast nam je še peč. Jaz pa vem, da tja pomlad s svojim smejočin se obrazom in nati puščavo.

Jug bruha in pozvega žrela novih črnin. Dva zaprav mi ugaja živje vreme. Pomirno svoja leta: Pred vrati spomladi. Kup visokih dreves je v plesu črnega juga. Sneg, več insoluc. Dejniki tulenje viharja, smeh. Pestrost življenja, ki pada v lekturice. Vem, da sem kdaj segal z roko v živje večere in nekoga klival. Bož je živžgalo, prišlo in divjalo v vetu pod oknom, bolj mi je buvilokeri. Tudi večer je rotil moje prvo pesem. Jato ima znak črnih oči in pleče kvi.

Tudi noč je tak večer. Tegoča je razširila prta in se zaklenila sama vase. Ne morem je opirati. Pretiščkarona je. In lep je Tva temeljna plast je postala: v kontrastih živeti.

1.

V zvononju stalimh gora, ki trudno obleri na prcu, iščem v slutnji toplocvetočega kroja. Na področju sem med stariimi papirji in knj me boli. Duh po preperelem parfumu, po spratom pokritih manjatih veravah in rjavem, obolnem papirju. Neš poslastno garib. robotnih generacij tam, tako pam. Kakor po prepiti noči sem se

len ozrl na leta, ki mislo imela niti enega tolažitnega pogleda na
sihi kraj otoskih spominov. Na govt. čje. In sem se naenkrat čudil,
da ljudje povstresija se marajo.

Vonj mi trako ugaja. Prvim v pisanih preznanih malen-
kosti. De, kot otok sem premetaval te posušene in rjave listone
in knjige in našel v njih vedno kako zmo. Takrat so mi ugajale po-
dobe okostenelega starega tika. Kup revij, takrat nordumljivo
siskanik. Včasih nerazreranih, le dolg roman je bil kar z pokos
parrean in pomatčen na mestih. Vem, da sem jih potem sam parre-
zal z nožem, ki sem ga kupil za dva krajcarja. Za tozatev, zato
sem mogel nerazrerane plevilke pregledati. Najbolj so mi ugajale
slike oglomnih, zidanih mest. Velikanske palače, mke in peko. Zdvane
ki sem skušal vedeti o njih, da trianijo skironosti prečnega in boga-
tega zivljenja. Nič več. Včasih mi je kakor taka tuša posebno ugaja-
la. Misel sem jo k otoku, ki je v svoji podstreljivi sanemarjenosti gle-
dela v svet pramežljivo jetniško. Obracal sem jo v luč do najlep-
še lege in se oddaljal ter sedel opazovaje v kol. Nihi sem. Takrat
so mi te tuje črke z praumljivo podobami dajale precej grabitiva
za pramisljanje. Govoril nisem nič. Krvavno je take dni deževa-
lo, če pa mi, je bilo vendar čer panjavi svet pogrnjena mračna
masivna pivina, ki sem jo čutil skozi streho v oči. Gluh molk
je gvenel iz vseh mračnih kotlov in v matvo piskajočem ritmu va-
loval skozi ušesa, ali pa je kapljalo in posilo in štopotelo in
padalo zaspano po stari opeki, da se mi je zdelo, da se padale
kaplje kot ogromni uteži na glavo. Neizmerno sem se postaral v
življenju povstresnega dneva, v očeh pa mi je bila slika ogromne
črne palače.

Z bodčim čustvom opazujem danes kup knjig in plika-
nega papirja. Vse je potopljeno v kano v gosto, čarobno temo, kakor
zimski večeri. Čudo so mi prinesli. Bili smo polni sladke govornice,
ki je hotila v tihih pogovoricah od preca do preca. Dvojne šipe na oknih
so proserale pgenj lahko prasketajoče svetilke na cesti, ki je šel
z nje maraj skozi ohno temen juno, nejasnozamolkel. Človek se ga
je navadil, da mu je ostal v ušesih kot čitl znak skironost-
nih zimskih večerov. Takrat sem pomislil na palače. Vem dobro,
da me je izpreletelo čudno občutje. Inus sem občutil, nenavdno, nepri-
čakovano. S čistim smehom sem jo parobil, palačo svojih pod-
stresnih dni.

Vsega se sedaj spominjam. Sam ne vem, kako sem

za blodil na kraj svoje mladosti. No pa več ne ljubim palač. Pobiskal sem med papirji in knjigami in povelkel barvano knjigo z lepimi sohnimi slikami. Eina mi je ustavila oči in mi padla v objem. Med zelenjem belo zidana vila je bila vsa v cvetju. Viharala me je z divno enovitostjo in svojo zdravo idilo. Vse je bilo preprosto in naravno, kakor mlada, rdeča nevesta, med cvetjem. Zaprl sem in spet odprl. Postavil sem jo na mesto v kotu, odkoder je padala nekdanj vama temne plite črni zidin. Nehote sem primerjal. Vznadostila me je slika; kajti našel sem dragocen nadomestek za pliko detinova, ki sem jo daval na svoj oltar. Žal sem fant. Čutil sem, dozdaj nepred meš dvema ciljema krepenenja svoje mladosti. Na sliki ga bo presenetila. Toplo blaženstvo mi je prinesla plika prijatne hišice.

Oči sem zaprl in položil v plan. Srka hišice se je izpreminjala in rasla v lepoti. Okna so bila visoka in svetla. Lahki čipkasti zastori mi padal z vrha oken na tla. Vse to sem videl v elaneh. Čipkasti zastori so se zganili in odganili svetlobo na steklici, ki je stopilo ki odprtemu oknu. Osupnil sem in gledal. Izrazito fine potere je imela okrog ust. Ravnpletovih las in ravgrajenih gudi je smela o medli večer, ki je bil nasičen z jugom in oblaki. Bele roke so plitile za smrekovim gozdom prvi kletci pomladanski večer. Roke je dvignila in zaklicala pozdravni klic. Pridi, pridi...

2.

Pridi...! 'Kaj mi skriváš. Izganka? Dnevi so pretekli, a glas se mi izgubil. Razgubila se je dragocenost časa in se kar mahnito obzoge, toda ti mi t'kas vedno silneje na vrata. Moja mladost se je naplesala in se v porodnih urah dotaknila ženske polti. Dva plolpa pla se dvignila v oblak: moja mladost in mladost, svojo lepoto. V nerednih valovanih polje moje življenje. Tri pam, poslušam, iščem, gledam. Moje prepade je vedno večji. Orjaški kriki so pli čer moje kraljestvo. Meje so padale, gozdovi goreli. Toda v najtišji globeli sūma plavkih pluvlencev je ostala čista in nedotaknjena majhna, lična hišica, ki v njej čaka zaklat, da ga kdo odkoplje, da ga kdo odreši.

V najtemnejši iri sem obupal in pisal... Na pos so mi navalili starih škaf in natredi steklenih drobec, da se rami moja noga, ki potuje. Moja mladost je postala stara. Ni je več. Glasu ne morem doseči, bele roke ne morem poljabit. V globokih tih ne morem stmeti. Zato sem postal mrk, jerne roke in sive be sede. V dne, ko se ključa vidi v nebeskih zarjati in prenavlja v hubavi

ves svet, postajam, strahno karvojen in kartrgan. Poznam predobro tisti čas, ko se ptičke v kletki poleti strahna, in silna bla. Odkrito priznam: dva pola čutim v sebi: človeka, ki moli, ljubi Boga, in mu žetuje vse svoje, najdražje in človeka, ki ga kliče glas. Oj v mladici simbolu pabače in bele kamrice! Stmerjenost mladosti, njena pokora, vdan korak in divjost mladosti, njena kipeca, moč in vznak radobolene čase. Ta dva pola, usteta vak peti v dejstvu: povsod in vsekar vidim človeški denr. Ne morem pi pomagati; to vidim dekle, umiram, ne, ker sem slab, ampak ker sem prebogad. Stmiram po nečem nepoznanem, ki mi tuga puce. Vesal bi se v njo in pil. Neizmerno sladkost različna ženska, blizna. V vaki otkin le telo in ženskost, sestre, ljubice sestre, ni več v nobeni. Uoja mlada, kri je sanjala p domu, o tih družinskih precih. O precih v vili, o deklici ki me čaka. Vem, da je ne bo nikdar ljubice poke, ker moj obraz vem, da ne bo nikdar sladkih, roci in mojih dlaneh in ne bo iskrenega potnega poljuba. Vem in vendar ne vem. Jaka je? Strah me je vprašanja in v mehku trudnost je zamrl odgovor.

3.

Lopet smo čakali proulati. V zraku se je zgostila uganka, in nam dala v svoje toplote. Ljubil sem, davne oči in jih spoznal. V duhu sem jih poljubil. Pa se mi je zbudil nemir. Uoja kri je postala svetlejša in je vrkala stalno skrivnosti. Na rdece moje bela jedra v pozdravni klice: "Pridi, pridi...!"

Popoletan je bil, ljudem dolgočasen, nezrosen, meni znak za romanje. Ubladi živgonik in njegova žena Helena. Poročena sta komaj nekaj mesecev. Josedje smo. Dvel sem k njima.

Helena je bila sama doma. Z njo se tikava. Tiste dni sem bil bleđ, kakor bi me nevidni neznanec potrkal na rami in mi naložil breme, ki ga ne znorem. Helena je vse to opazila. Njsem se vedno ljubil, tako površno, nadležno, ob tihih večerih pa silno. Ona menda ni vedela, odkril ji svojih skrivnosti nisem nikdar.

Iskrena in sveža v obreku me je peljala v svojo sobo. Nela je drobnarije, ki je ležal na njih, dik področja materinstva.

O, pozdravljen! Ravno prav, boš me malo zabaval, sem sama doma. Kož se je odprežal k bolniku. Mislim, da se pod noč vrne moj lik. Ves tudi mene osveta njegovo apostolsko delo, sama sem vsa vedra in moram delati. Delam in pojem ker čakam, da pride in potem skupaj zapojeva. Sedij in ozami! "Convidla mi je stol in cigarete.

Sedel sem in v meni je zavalovalo močnejše. "Zabaval? Ne bo nič Helena. V tebi je danes kipeca vedrost. Ti se me boš zabavala in mi mogoče rešila

uzanko. Polan sem. Telo je trudno, duh omotičen. V meni se je skrotovil
vozel in iščem junaka z mečem, da mi ga prereče."

Bled si. Kocsi čaja? Kaj pa? Kakaj mislo je bo preiskal, ko pe orae!

Ali pa morda ni telesna bolezen. Govoriš o vozu. Ali imaš uzanko v sebi?
Da vem, v tebi je efinga. "Konečno me je pogledala in mojo roko objela s svo-
jo toplodlanjo."

"Vsi Helena, čudak sem, večnil sam sebi, ne samo ljudem. Jdi se mi
včasih, da hodim med hrbti kot kralj bogat na skrivnostih in dušev-
nih doživljajih, ki oklepajo parstvo, ki ga v svoji nestosti ne zamenujam
za puho zlato. To je moja zakladnica. Vedno nova prgišča pipšem, vanjo in
kupicim, carovile skrivnosti. J odneva v noč, iz noči v dan, kopicim v neki
tajni in zadovoljni plasti, ki noče vse v tajne prepade zakladnice.
Čpa hočem pobrisati med, da zagodenosti, si poziviti doživljaj ali jih ma-
lo prejeti, me kaboli in obkrožavajo me od vratne dutije. Tu je koreni-
na in globoka tajna moje efinge." Vzel sem cigareto. Helena je gask-
mela v moj prepas. Kar to se je bistro povesčila. Ti si čustven človek.
To je dobro. Toda ti si preveč čustven. To je pa slabo. Vem, da si umetnik.
Tudi mene po včasih prištevajo med nj. Pa tudi veš, kak mora biti
umetnik? Kakor orel z mogočnimi parutmi, ki počasni plovejo v
visinah in brezno podijo in merijo globocino. Ti si v sredi teh puste-
in ležiš omamljen p njih in si pijan. Z nevedno roko grabiš skoli pe-
be in utrgas rožo, ki slučajno ob njo zadene tvoja roka! Rože trgaj red-
keje in srebrne v izbranih trenutkih, ricer zabredeš v trudno in opoj-
no plastnost in v tako vabljivo duševno nerednost! Pogledaj to pe poznaj
tudi tvoji fiskami besedi! Razmetano, pedro picer, a trudno zres vedrino
in toploto. Oprusti! Vsi fantje ste taki. Raskete v neko bchemstvo, pice
greste duševno v pogansko življenje."

Mlado dekle ki mi je Bog dal vse svoje božje deklinstvo
je veselo pridigalo. "Spaj nočem peči, da ni mladosti v vas, toda fantje
ne karate je čisto nič. Nkar plešni čustvo! Javno in veselo uživaj
lepoto, dobroto, resnico. Proznal bo vsak svete nite do neizpelji-
vega, najveselejšega pojma, ki je prelepo wresmičen v nas."

V mladinski pobe je stala ob klavirju in govorila v kvavi
večer. Helena, poznanka, grozno in strasno, ki je najvisja Gu-
bezen. V kratkih besedah sva postala pevca droško odkriča.
V sebi sem čutil luskino, ki po padala od toplega telesa.

"Ljuberan." Ali mi tudi to ena izmed rož, ki jo utrgas brez
pravega namena. Poznam tvojo čisto dušo, pa vendar vem gotovo,
da se jzavedaš krivde, ki leži v tistih urah v tvojem telesu."

Kakaj govoriš tako? Ali ne poznaš sladke želje po erotičnem doživljanju? Varno me muči in jarkja na različne načine."

To si dovoljujem: Ne samo načine moraš poznati, ampak tudi vedeti, kaj je Gros sam. Njegovo smetnost, ki bi jo spoznala, bi si cer ljubila, toda drugače in kaj drugega kakor planes.

Grabil sem se muko v svoj globoki prepaš in hotel povedati nejasne besede o velikem sejnem, pa je sedla Helena k klavirju in zaintrala iz zbirke Schnerjevih božičnih pesmi.

(Dalej.)

N.

Sestra in brat.

Kakor svetel metulček igrala
 je moja mladost
 v mehkih sanjah, mojih plani...
 In solnce in zvezd je iskala
 pesmi in poz
 v majski travni -- "

- Kakor ptica na jug, hitela
 nemirna je pesem
 in brepenela,
 da najde zavetja
 v forlem gnezdu -

" Kakor črtnja plamteča v maju
 sem pela,
 da bi odmevu ptic - v raju
 našla ljuberen.. "

- Kakor ladja v viharju vpije
 moja bolešt,
 da pesem vso svojo izlije
 v tihni puščavi -

Solnce in pesem - sestra in brat

bokol je ta reka prebrna
 ki moči čudovito dolino?
 Ob njenem obrežju stojita
 in čakava plačalova.

Mehko pihaja zarja
v sanje najimih las
in mavrica prečudovita
spenja peni najimih prc

Soluce in pesem - sestra in brat.

Pazgledi.

Veselo oznanilo.

"Veselite se! Vedno vas opominjam: Veselite se!" (Zavel
Sredi med nami paste Krist. Vprašujoče poje pogledu upira v nas:
Ste mi zvesti? Čemu mi ne rešujete broda? -

Gospod, kličemo Te.
A naše pile ne zmorejo valov in viharja.
Maloverni, čemu ne poskušate?
Čemu ne poskusite rešiti broda?
Ker ni vere?

Gospod, kličemo Te! Glej naše pile po pifke! -
Rešite brod! Trmrite za vrvi in vesla! Poskusite! -
(Jrohbotschaft.)

To je veselo oznanilo: Ka se zdi, da pile opesajo, vgraste
Krist med nami. In ko poskušamo rešiti brod valov, nastane
tišina v trenutku, ko obupujemo.

Kritika naših društev.

Danes hitro živimo, tako hitro, da plah ne utegnemo
živeti. (Star je naxor danes, ki je bil včeraj modern; prvot. škval
ka, škvalniti ognjev miti blizu ni enaka tretji. i. t. d.) Posledica:
da govorimo vse preveč v izvoljenju in se to v drugem, ne o pro-
jem, najprejega ne poznamo, oziroma ga nimamo. Pogledimo pi v
dušo! Pa ne permistično! Z drobnogledom kritike lastni v dušo
pram samim sebi in v društvih, v organizacijah - preglejmo

medu glasila, naka društva in vohode polne onih znamih parol: "občestvenost", "dajmo narodu življenja", "stnovimo družbo", "cerkev", "versto", "novega življenja" it. d. Potreba povojne psihe! - Res - a samo ena napaka: oči imamo odprte samo nazaj, na skolico, samo pri posebnosti je potreba. Napaka torej: da hočemo dati življenja moči, prehoditvi, neki "družbi", hočemo "živo občestvo", pa se ne prevedamo da ničesar ne moremo dati, cesar nimamo in da je formetje edino v imetju samega sebe v spoznavnem in normalnem oziru. Tako pa smo mi to, kar je pristna - nepokvarjena - narodova duša rekla o strahu: znotraj je volja, zunaj nas pa moči; in ta mi bi mi radi pobili a vollostjo. (Vse naše prireditve imajo občestven, da univerzalen pötezen značaj, v vsem tem smo veliki, silno veliki - a manjka, nam vendarle vsega, manjkajo dolge: duhovne vase!).

Lepl je dvignil, ki je vse to spoznal ter pravilno zaklical: Fantje, doživetje, da posvetimo najprej sami sebe in luč sveti pama od sebe v temi. A bil je eden. Drugi so bili le posedje - kakor tema, ki ga mi razumela in udaj: med nami ena frana več.

Da je razumemo po svetopisemsko. Pridiganje od zgoraj navzdol bodisi samim sebi ali drugim s. j. z moraliimi zakoni je preabstraktno in prevsakdanje. v tem greši tudi današnji cerkveni pridigar! - Bil je kmet ki je svojemu posedu, ki se je nahajal v vedni pliski za delavce, vedno prostovoljno iz bogstvarvedikoliko razlogov pomagal pri delu in možje bratci; kaj se je zgodilo? Visti je potem sam zagospodaril, če oni je na pragu svoje hiše, ki je sedaj dobro plača, ciniono zamahnil: "Laj ga nisem pilil!" In kmetu je jaen svetopisemski: "buna v svojem pcesu pa ne vidi!" Delce samooparovanja sem vam dal, paj samooparovanje, če je pravilno pri doxtanjih zakonih - baje - najde spozčenje počloveka, če je pravilno podano. Edno v tem tiči cloveško umeranje! Jato torej, da me spoznate, da se spoznamo - šele potem bodo i drugi nas i mi nje i. t. d. : "občestvo"

Bratje pišejo:

E v M... Mi. Tako težko izgovorim to besedo. Vidim fantke, ki so čisti, sem v duhu v njih, vendar se pravno mislo čno. Čno to po Mi. Načrtov imamo polno. No pa jih hočemo izvesti, vidimo, da smo plati. Da mislo dorasli, da ne zajemamo v dno, da rešit sami sebe ne razumemo. Pišili smo v teh dnevih na multo točke. Nekaj moramo v kakih trenutkih storiti. - Dejstvo je, da se kaže neradovoljstvo. Ker nično neradovoljstvo, ki človeka ubija. Vem, da to ga naše delovanje mero- dajno, pač pa za našo duševnost, ki silno topi. Ne vem, ali je mislo ma- šli kipeče besede, ki binaš dirje navdušila, ali pa smo šli preko nje in je mislo začutili. Mi plim, da bo drugo.

I v B... Ne boš zoren, če Ti povem svojo sodbo o Slovanih ognjih. Meni se zdi, da je še vse premalo ognja v njih. Sama litera- tura in umetnost se mi dejansko življenje. Več bi moralo biti načel- nih stvari, več pozornosti bi bilo treba posvetiti vzgoji novih ljudi. Meni se zdi, da med nami se vse in da vino se mi čisto. - Učenci bi pa morali pokazati svojo moč. Če se že nekaj marsi kateri (zme) vas boje in imajo pri vsaki stvari nesete obzir, kaj bo celo nekaj let, ko se bo treba boriti za obstanek in ko hočejo človeku z vsakim kosčkom kruha odjeti velik kos svobode. Ker se mislo pišili, mnogov- svet, je marsikdo med nami, ki veruje v število, ki se boje, da bi z siloc- nostjo koga odšli... Ljubljanski akademiki so se odcepili od Lige v Zagreb. Meni je to razumljivo, ker vem kako malo je pri večini praktičnega kiščanstva in kako vedno lahko triumfira častihlepnost. Ali plati s tem zadovoljni? ... Kaj pa, Slovaki? Na njem je vraga, da kot nosilec Slovškovih idej izjame, vzjeti v proke. Ni treba drugih je 100 na njegovi strani. A vsi dobri bi bili in to je dovolj!

K v C... spadamo skupaj vsi, mi mladi. Torej se vsak po svoji poti, občan od svojih razmer, načlog in skušnjav, a tudi naša, skupni naš cilj je isti... mislim, da naj bi Ognji zajeli ne samo M in C, ampak vso našo študentarijo... mi rabimo mladost, življenja, mi ne maramo ferke filozofije - list kakor Ognji bi nam bili vedno prijetno zatočišče ki ga moramo imeti. Iz Slavacjev naj zraste nova zvezda slovenskih kat. študentov, pa tudi vseh drugih fantov, ki so dobre volje. Čas zdaj je nujen - pri nas smo vedno bolj kasni 20 let za ostalo Evropo - a bo prišel, to vero imam. Tudi pri nas bo zagorelo hrepeneje po bojem, kraještru na kemji! Zdaj je je o posameznikih, čujmo in molimo!

Grobci.

Mladina marsičesa ne parume. Posebnostega ne, kako je mogoče, da je največji neprijatelj kat. pokreta, dr. Jarač, postal zagrebški kanonik in to v dobi, ko se bje odločilni boj za pravico cerkve.

Ne bojmo se vseh advurženih, nasprotnikov, če se le obravimo čisti klerikalni, koristoljubnih in nekrščanskih katoličanco v naših vrstah.

Taj je bolj plemenito in bolj krščansko: a mišljeno in problematvom postlatični padle ljudi in narode, se bolj v klato, rali pa jim z ljubtevanjo dati roko v pomoč in jih dvigniti?

Če smo vsi katoličani udje mističnega telesa Kristovega, potem smo tudi dolžni, da padlemu bratu in sestri z globokim razumevanjem izprašujemo nest, če si je sam ne zna ali noče.

Levijo, da ne more mledo dati, časao sam mima. Vendar pa bo boje slovensko revijo, ki piše o verski obnovi, odslej urejeval mednik bpa katoliškega verskega prepričanja. Ta umetnost menda spada v futurizem in kubizem.

Burja, burja po dolini.

(odm. Lepanšič)

Dr. Zajcšnik

Viharno.

Burja, burja, po dolini burja, moja ljubica v da-lji-ni, moja ljubica v da-
 bu-rya ly-bi-ca v da-lji-ni plju-ki-ca v da-
 -lji-ni daj ne-vikta mi pe-ro-ti, staji poletim na-spro-ti! Daj ne-vikta mi pe-
 -lji-ni ro ti daji poletim naspro-ti Burja, burja, burja, burja, burja, burja, burja
 Solnce, solnce solnce na vi-si-ni ni moja ljubica v da-lji-ni, solne solnce, daj o-
 -re-ča n-hreje! naratčati... noča si v tvoj...
 či mi zla-te da jo n-zrem da jo n-zrem čez klob in tra-te

Handwritten musical notation includes:
 - Treble and bass clefs
 - Time signature: 2/4
 - Key signature: one flat (B-flat)
 - Dynamic markings: *ff*, *f*, *mf*, *pp*, *ritoko*, *noča si v tvoj*
 - Performance instructions: *Viharno.*, *Poiagi!*, *ritoko*, *noča si v tvoj*
 - Musical symbols: slurs, accents, fermatas, repeat signs

